

Dyheu · Dysg · Daioni

Gweledigaeth Clwstwr Cwm Rhondda

Gwnawn Gwm Rhondda'n falch o Gymru
a Chymru'n falch o Gwm Rhondda.

Mae gwreiddiau ddoe yn ymestyn drwy'r tir,

Ymestyn gan fwydo ein hanes hir,

Gan greu cymuned o ysgol fyw

Yn perthyn heddiw, bob llun a lliw.

Mae pŵer heddiw yn ein dwylo i gyd,

i greu yfory sy'n well o hyd.

Dyheu · Dysg · Daioni

Cyflwyniad i Cwricwlwm Cwm Rhondda

- Am dros 4 mlynedd mae staff yr ysgol, dysgwyr, rhieni, gofalwyr a llywodraethwyr wedi gyrru'r newid tuag at gweledigaeth a realiti Cwricwlwm Cwm Rhondda. Mae'r gwaith yn deilluo o weithgorau staff, cyngor yr ysgol ac holiaduron i ddysgwr, rhieni a gofalwyr.
- O fewn y cyflwyniad hyn fe welwyd blas o'r profiadau health fydd dysgwyr Blwyddyn 7 Cwm Rhondda yn ei dderbyn yn ystod tymor yr Hydref.
- Mae dogfennaeth y meysydd dysgu hefyd yn amlinellu darpariaeth ar gyfer y sgiliau trawscwricwlaidd llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol; addysg cydberthynas a rhywioldeb; crefydd, gwerthoedd a moeseg; Cymraeg a Saesneg.
- Erbyn haf 2024, bydd asesu ac adrodd yn adlewyrchu camau cynnydd a chynllun asesu penodol yr ysgol. Bydd wedi'i rhannu gyda dysgwyr, rhieni, gofalwyr a rhanddeiliaid yr ysgol.

Dyheu · Dysg · Daioni

Model Cwricwlwm Blwyddyn 8

Cynlluniwyd cwricwlwm Cwm Rhondda ar sail 6 Maes Dysgu a Phrofiad:

- Mathemateg a Rhif
- Iaith a Chyfathrebu
- Gwyddoniaeth a Thechnoleg
- Dyniaethau
- Celfyddydau Mynegiannol
- Iechyd a Lles

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Mathemateg a Rhif Blwyddyn 8

Thema tymor 1 yw 'Rhif ac Algebra'.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i:

- Datrys problemau sy'n ymwneud a Gwerth Lle, Ffracsiynau, Canrannau a Degolion, Y Pedwar Gweithred ac Arian.
- Datrys problemau sy'n ymwneud a Dilyniannau, Symbolau a Gweithdrefnau Algebraidd a ddatrys Hafaliadau.
- Archwilio hanes Mathemategwyr enwog, gyrfaoedd sy'n dibynnu ar Fathemateg a defnyddio Mathemateg mewn cyd-destun y byd go iawn.

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Iaith a Chyfathrebu (Cymraeg) Blwyddyn 8

Thema tymor 1 yw **Y Byd Mewn Perygl**.

Yn ystod y tymor bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i ymateb i dasgau llafar, darllen ac ysgrifennu. Bydd disgyblion yn datblygu sgiliau llafar trwy gyflwyno gwybodaeth ar drychineb naturiol ar ôl iddynt wneud gwaith ymchwil. Byddant yn datblygu eu sgiliau darllen trwy ddarllen amrywiaeth o destunau. Byddant yn dysgu sut i ddadansoddi testunau llenyddol ac anllenyddol gan ganolbwyntio ar gynnwys, arddull a neges y darnau. Bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i ysgrifennu'n greadigol.

Profiadau Iaith a Chyfathrebu (Saesneg)

Blwyddyn 8

Mae gwaith y tymor cyntaf yn cael ei ddatblygu o gwmpas y thema “Y Byd Naturiol”. Yn ystod y tymor bydd disgyblion yn cael cyfleoedd i ymateb i dasgau llafar, darllen ac ysgrifenedig. Mae’r sgiliau’r pwnc yn cael eu ddatblygu trwy brofiadau o drafod a chyflwyno gwybodaeth, ysgrifennu personol a chreadigol, a darllen amrwyaeth o destunau llenyddol ac anllenyddol. Mi fydd disgyblion yn dysgu sut i ddadansoddi beth maen nhw wedi ysgrifennu, gan gynnwys ysgrifennu am sut mae awduron yn creu ystyr.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn cael cyfleoedd i:

- Ddatblygu siarad ar gyfer cyd-weithio
- Defnyddio ei sgiliau siarad ar gyfer cyflwyno
- Darllen i ddangos dealltwriaeth
- Darllen i ddadansoddi
- Datblygu ysgrifennu anllenyddol
- Ysgrifennu’n creadigol
- Ehangu eu hymwybyddiaeth a dealltwriaeth o ramadeg ac atalnodi.

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Iaith a Chyfathrebu (Saesneg)

Blwyddyn 8

Yn ystod tymor 1, bydd cyfleoedd penodol i:

- Trafod y byd naturiol gan gynnwys yr amgylchfyd
- Trafod sut i wella yr amgylchfyd lleol, cenedlaethol a bydol
- Datblygu eu ddealltwriaeth o sut i greu llythyrau llwyddiannus
- Trafod a chymharu gwahanol amgylcheddau a'u profiadau ohonynt
- Trafod sut mae ysgrifennwyr yn creu awyrgylch i gyfleu lleoliad
- Dadansoddi technegau ieithyddol a sut maen nhw'n creu a chyfleu ystyr
- Parhau i ddatblygu eu dealltwraeth o ddefnydd cywir o eiriau
- Strwythuro eu hysgrifennu mewn ffurfiau priodol i ymateb i ofynion tasgau ysgrifenedig
- Defnyddio mapiau meddwl ar gyfer datblygu syniadau a geirfa
- Datblygu sgiliau cynllunio
- Darllen amryw o destunau yn gysylltiedig gyda'r byd naturiol
- Dadansoddi sut mae awduron yn ddefnyddio geiriau i greu ystyr ac effaith
- Datblygu ysgrifennu estyniedig e.e. llythyrau

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Iaith a Chyfathrebu (Almaeneg)

Blwyddyn 8

Mae'r telerau hyn wedi cael eu datblygu ar thema '**Fy Amser yn yr Ysgol**'.

Yn ystod y tymor cyntaf, bydd disgyblion yn parhau i ddatblygu eu sgiliau gwranddo, siarad, darllen ac ysgrifennu, gyda'r nod cyffredinol o fynegi a deall ystyr uniongyrchol ac anuniongyrchol. Bydd disgyblion yn dechrau defnyddio gwaharddiadau israddol i fynegi eu barn am bynciau a gweithgareddau allgyrsiol.

Yn ystod y tymor bydd disgyblion yn profi:

1. Cymharu tebygrwydd a gwahaniaethau systemau ysgolion yr Almaen a Chymru.
2. Trafod manteision dysgu Almaeneg yn yr ysgol i wella rhagolygon gyrfa yn y dyfodol.
3. Darllen a gwranddo ar ystyr mwy.
4. Ehangu eu gwybodaeth o'r amser presennol i fynegi barn.
5. Datblygu sgiliau rhifedd yn Almaeneg i ddweud yr amser.

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Gwyddoniaeth a Thechnoleg (Gwyddoniaeth) Blwyddyn 8

Thema tymor 1 yw 'Y corff'.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i:

Bydd y disgyblion yn astudio'r prosesau bywyd, celloedd planhigion ac anifeiliaid, organau a systemau'r corff. Mewn fanylder bydd disgyblion yn astudio'r system cardiofasgiwlar a glasoed ac atgenhedlu. Bydd 2 prawf diwedd uned ar y cynnwys yma, bydd disgyblion yn derbyn canran ac yn cael ei asesu yn erbyn y meini prawf llwyddiant, bydd tagedau i wella a cwestiynau i ymateb i adborth. Mi fydd disgyblion yn cynnal ymchwiliad i mewn i effaith ymarfer corff ar guriad y galon a tymheredd y corff. Bydd disgyblion yn cynllunio prawf teg am yr ymchwiliad, ac ar ol casglu data yn ysgrifennu casgliad yn dadansoddi'r canlyniadau. Bydd disgyblion yn derbyn meini prawf llwyddiant ar y dasg ac yn cael ei asesu yn erbyn y meini prawf llwyddiant. Bydd disgyblion yn derbyn taredau ar y dasg ac yn cael y cyfle i wella'r gwaith.

Bydd cyfle i ddisgyblion I astudio'r canlynol:

- Rôl gwahanol organau a systemau sy'n galluogi i blanhigion ac anifeiliaid fyw a thyfu.
- Disgrifio lefelau trefniadaeth celloedd, a sut mae celloedd yn cyflawni prosesau biolegol sy'n sicrhau bod organebau'n datblygu a goroesi.
- Disgrifio rhai newidiadau mewn tyfiant a datblygiad sy'n cael eu hachosi gan hormonau

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Gwyddoniaeth a Thechnoleg (Gwyddoniaeth) Blwyddyn 8

Yn yr ail hanner tymor bydd y thema yw'r corff a iechyd

Bydd disgyblion yn astudio effaith gordewdra ac alcohol ar y corff. Bydd disgyblion yn astudio'r gwahanol fathau o ficrobau gan gynnwys pathogenau a sut maent yn effeithio iechyd.

Bydd disgyblion yn dysgu:

- Sut i amddiffyn o pathogenau.
- Sut mae'r corff yn ymosod arnynt.
- Am fygythiadau i ddatblygiad ac iechyd organebau ac yn adnabod rhai amddiffynfeydd naturiol, ataliad haint a thriniaethau.

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Gwyddoniaeth a Thechnoleg (Technoleg Digidol) Blwyddyn 8

Thema tymor 1 yw ‘Casglu, Dadansoddi a Chyfleu Data e-ddiogelwch’.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i:

Creu holiadur eDdiogelwch, dadansoddi'r ymatebion, yna cyflwyno'r canlyniadau trwy:

1. Cynllunio, creu a dosbarthu holiadur Google Forms i gyd-ddisgyblion er mwyn cael mewnwelediad ar faterion eDdiogelwch modern.
2. Defnyddio meddalwedd taenlen fel Microsoft Excel i ddadansoddi ymatebion a chyflwyno data mewn ffordd sy'n addas ar gyfer y gynulleidfa darged.
3. Defnyddio'r wybodaeth a gafwyd drwy'r uned i greu pamffled cynhwysfawr gan ddefnyddio Meddalwedd Cyhoeddi Pen Desg, megis Microsoft Publisher. Bydd hyn yn defnyddio'r data a gafwyd o'r ymatebion i'r holiadur, dadansoddiad o'r data, a thasgau ymchwil pellach drwy gydol y tymor.

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Gwyddoniaeth a Thechnoleg (Technoleg) Blwyddyn 8

Thema tymor 1 fydd **Cynaliadwyedd yn y Gatref**. Lle bydd myfyrwyr yn ymchwilio a dylunio clustog gan defnyddio deunyddiau wedi'u ail-greu allan o ddarn dillad.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i:

- weithion annibynol, ac o fewn tim I ddatrys problemau.
- gasglu ymchwil cynradd a uwchradd, a fydd rhein yn arwain at syniadau dylunio.
- ddatblygu syniadau dylunio 2D iewn I luniad terfynol 3D, gan datblygu sgil isometrig.
- symud ymlaen i greu prototeip ar gyfer profi syniadau a'i werthuso.
- ddefnyddio peiriant gwnio a ddatblygu sgiliau brodwaith. Y canlyniad fydd, clustog cynaliadwyedd sydd yn cynnwys addurniad creadigol, a unigryw.

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Dyniaethau

Blwyddyn 8

Thema tymor 1 yw **'Y Byd eithafol'**.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i ddysgu am ddatblygiad tywydd yng Nghymru gan ymateb i dasgau llafar, darllen ac ysgrifennu. Bydd disgyblion hefyd yn addysgu am y wahanol tywydd eithafol sy'n digwydd ar hyd ein byd a pham maent yn digwydd. Byddant yn datblygu sgiliau llafar trwy ymateb i wybodaeth a mynegi barn. Bydd angen dadansoddi data tywydd a darllen mapiau tywydd i ddeall pa fath o dywydd sy'n effeithio ardaloedd gwahanol. Byddent yn datblygu eu sgiliau darllen trwy ddarllen am wahanol digwyddiadau tywydd eithafol a dadansoddi'r effaith mae'r perygl tywydd wedi cael ar ardal, gan adnabod effeithiau economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol sydd yn gysylltiedig. Bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i mynegi barn ar yr effaith ar y wahanol ardaloedd wedi'r tywydd eithafol.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i:

- Adnabod gwahanol fathau o dywydd a'r offer cywir i fewus y gwahanol tywydd.
- Datblygu sgiliau darllen map tywydd synoptig ac adnodad y math o dywydd sydd ar wahanol mapiau tywydd.
- Gallu labeli mapiau tywydd antiseiclon a diwasgedd.
- Creu deiagramau i esbonio glaw tirwedd dros Gymru.
- Adnabod tywydd eithafol amrywiol ar draws y byd.
- Creu graff glawiad a'i dadansoddi.
- Adnabod strategaethau llifogydd gwahanol a'u llwyddiannau
- Gwahaniaethu effeithiau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd ar gyfer antiseiclon a diwasgedd tywydd eithafol.
- Cydnabod strategaethau tymor hir a byr ar gyfer antiseiclon a diwasgedd tywydd eithafol.

Thema tymor 1 yw 'Y Byd O'n Cwmpas'.

Penderfynwyd ar y thema '*Y Byd o'n Cwmpas*' er mwyn sicrhau fod disgyblion Cwm Rhondda yn datblygu'r sgiliau a gwybodaeth angenrheidiol i ddeall cyd-destun eu byd – o safbwynt leol yma yn y Rhondda, i lefel genedlaethol o ran Cymru, a hefyd eu safle fel dinasyddion byd-eang. Mae'r unedau o waith yma yn cynnig cyfle iddynt ddeall sut mae'r byd y maent yn byw mewn heddiw wedi cael ei siapo gan ddigwyddiadau arwyddocaol y gorffennol. Fel rhan o'r thema fe fydd disgyblion yn astudio cymysgedd o bynciau amrywiol, gyda ffocws penodol ar ddylanwad y Rhufeiniaid ar Brydain a'r newid i rôl a statws menywod ers 1918.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i:

- Ddatblygu eu sgiliau cronolegol.
- Ddarllen testunau amrywiol
- Gyflawni tasgau ysgrifenedig ymestynnol.
- Gymryd rhan mewn trafodaethau grŵp a dosbarth cyfan.
- Goldau a chrynhoi gwybodaeth.
- Mynegi eu barn ar ddatblygiadau arwyddocaol.

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Celfyddydau Mynegiannol (Celf)

Blwyddyn 8

Thema tymor 1 yw **'PORTREADAU'**.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i:

- Dechrau darlunio nodweddion yr wyneb i raddfa cywir.
- Darlunio uniongyrchol gan ddefnyddio techneg grid mesur.
- Cyflwyno sgiliau creu arlliw wrth gysgodi.
- Darlunio gan ddefnyddio llinell di dor.
- Ymateb yn ystyrlon i waith cyd-destunol perthnasol (Lucian Freud a Alexander Calder).
- Cyflwyno sgiliau creu 3d wrth ddefnyddio gwifren neu gwlân.

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Celfyddydau Mynegiannol (Cerddoriaeth) Blwyddyn 8

Thema hanner tymor 1 yw 'Y Gân Felan'.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i:

- Dysgu am hanes y gân felan gan wrando ar esiamplau wahanol o gerddoriaeth ac ymchwilio i fewn i hanes Americanwyr-Affricanaidd. Byddent yn cael cyfle ddatblygu ei sgiliau perfformio trwy berfformio mewn ensemble dosbarth ac ensemblau llai.

Thema hanner tymor 2 yw 'Y Gân Felan'.

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i:

- Dysgu sut i fyrfyfrio ac i gyfansoddi cerddoriaeth y Felan.

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Celfyddydau Mynegiannol (Drama)

Blwyddyn 8

Thema tymor 1 yw, '**Y Theatr**'.

Bydd y dysgwyr yn creu darn o theatr fer i'w pherfformio o flaen y dosbarth. Mae'r prosiect yn defnyddio thema i yrru'r gwaith. Byddwn yn datblygu sgiliau perfformio gan arddangos reolaeth a chywirdeb wrth greu. Mae'r pwyslais ar gynwysoliaeth a gwaith grwp. Dymunwn dyfu chwilfrydedd am fod yn greadigol a datblygu sgiliau wrth fireinio cynyddol.

Dyheu · Dysg · Daioni

Profiadau Iechyd a Lles

Blwyddyn 8

Yn ystod y tymor, bydd disgyblion yn derbyn cyfleoedd i:

Gwersi Lles:

- *Sylweddau* -vape -caffin -cannabis
- *Hunan ofal* · Bwyta'n iach · Bwyta Brecwast · Cwsg · Self checks -Sut -pam -beth i edrych allan am · Symtomau salwch drifol
- *Parch* -Beth mae parch yn ei olygu i unigolion -"parch" oamgylch y byd -Sut mae enill parch -Sut mae dangos parch?
- *Bwlio* · Mathau o fwlio- -Seibr, -geiriol -Corfforol -Cymdeithasol · Pam fo pobl yn cael eu bwlio? · Pam fo pobl yn bwlio · Effeithiau bwlio · Beth allwn ni wneud?

Gwersi Addysg Gorfforol/ ffitrwydd

- Amrywiaeth o weithgareddau cystadleuol- Hoci, Pel rwyd, Pel droed, Rygbi.
- Newidiaudau byr dymor o ymarfer corff, addasiadau corfforol a meddyliol

Sut gallwch chi cefnogi'ch plentyn?

- Gallwch chi wneud gwahaniaeth gwirioneddol trwy annog eich plentyn i ddarllen, hyd yn oed am ddim ond 10 munud y dydd. Gall y deunydd darllen hyn amrywio; e.e. gwefannau, aps, gemau, ac ati, yn ogystal â llyfrau a chylchgronau.
- Os yw'ch plentyn yn ymwybodol o'r newyddion diweddaraf, bydd yn eu helpu i ddatblygu eu hymwybyddiaeth o'r gymuned leol, genedlaethol a byd-eang. Ceisiwch eu hannog i ddarllen y papur newydd neu'r newyddion ar y we unwaith neu ddwywaith yr wythnos.
- Wrth edrych ar filiau'r cartref, trafodwch â nhw beth mae'r bil yn ei ddangos a'r amrywiol opsiynau o ran sut i dalu. Mae hon yn sgil bywyd werthfawr.
- Ceisiwch gysylltu rhai o weithgareddau'r teulu ar y penwythnos â'r hyn maen nhw'n ei ddysgu yn yr ysgol ar y pryd. Bydd yn helpu i sicrhau bod dysgu yn fwy o hwyl.
- Anogwch eich plentyn i wneud ei orau glas gyda'i waith cartref ac i'w gwblhau'n brydlon.